

К 79/Р 82

120000867980

**ЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
ОЦИАЛИСТИЧЕСКИ БИТ И КУЛТУРА**

**РОЛЯТА НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ПРАЗНИ-
ЦИ И ОБРЕДИ В ЖИВОТА И БИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО**

**РУСЕ
1985 г.**

49
p 82

ОКРЪЖЕН КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕН ФРОНТ
ОКРЪЖЕН ДОМ ЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ БИТ И КУЛТУРА

РОЛИТА НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ПРАЗ-
НИЦИ И ОБРЕДИ В ЖИВОТА И БИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000867980

РУСЕ
1985 г.

447473

K $\frac{1985}{95}$

649

РОЛЯТА НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ
НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ПРАЗНИЦИ И ОБРЕДИ В ЖИВОТА И
БИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

Дванадесетият конгрес на БКП посочи утвърждаването на идеологическата работа като главен фактор на постоянна духовна връзка на партията и широките народни маси. На този въпрос акцентира Плевният пленум на ЦК на КПСС - 1983 година.

Главната задача на развитото социалистическо общество в настоящия етап е формулирано от др.Т.Живков на съвещанието във Варна - КАЧЕСТВО И ЕФЕКТИВНОСТ.

Реализирането на тези задачи поставя пред организациите, кадрите и активистите на Отечественния фронт нови изисквания в многостранната ни дейност - комплексен подход, отговорност, високо качество във всички сфери - в това число и в празнично-обредната система.

В настоящия етап на нашето развитие БКП и нашата държава проявяват постоянни грижи за развитието и усъвършенствването на празнично-обредната дейност. Това е изключително важна, сложна и деликатна сфера, засягаща всички страни на социалистическия организъм, цялата нация, целия народ, всеки труженик, както подчертава др.Т.Живков в изказването си по основните насоки за развитието и усъвършенствването на празнично-обредната система.

Решаването на тези проблеми е изключително важна партийна идеологическа задача, проява на уважение и внимание към човека, към неговите радости и скърби, към неговите вътрешни най-интимни потребности.

Усъвършенствването и утвърждаването на празнично-обредната система осигурява по-пълна, по-всеобхватна и по-ефективна възможност за въздействие с комунистическите идеи, с идеалите на БКП. Дава възможност да се поддържа жив огъня на трудещите се, младежта и различните слоеве от нацията към традициите, народа и родната, към революционното

минало, социалистическото настояще и комунистическото бъдеще на българския народ.

"Празнично-обредната система - подчертава др.Т.Ливков, е неразделна, органическа съставна част от процеса на изграждането на културата, на общественото съзнание и настройката на развитото социалистическо общество. Това е процес на дълбоки и сложни количествени и качествени изменения на социалистическата култура, на социалистическото съзнание. Празнично-обредната система играе важна роля и за атеистичното възпитание, за обличаването на социалните групи и класи, за укрепването на морално-политическото единство на народа, за изграждането на българската социалистическа нация".

От тук произтича голямата задача, която сме си поставили днес, да оценим състоянието и проблемите на празнично-обредната система в светлината на основните насоки, приети от Държавния съвет от 26 мни 1983 година.

По пътя на преустройството и утвърждаването на новите социалистически обреди и обредни дейности, към издигане на тяхното идейно, художествено-естетическо равнище и емоционално звучене, за преодоляване на религиозните догми и обичаи, Окръжната отечественофронтowska организация може да отчете някои резултати от постигнатото в изпълнение на обредната програма. Разбира се има и основания за недоволство, все още има редица нерешени проблеми.

Отечественият фронт като най-масовата политическа организация в нашата страна заема важно място в управленческата система на колективния субект, който ръководи, организира и направлява цялостната дейност по внедряването, утвърждаването и популяризирането на социалистическите празници и обреди.

Наред с държавните органи, научни и културни институти, масово-политическите организации, Отечественият фронт дава своя принос за развитието и усъвършенствването на празнично-обредната дейност по местоживееие.

Ако БНС играят водеща роля в обогатяването на трудово-професионалните обреди, ако ДКМС организира детските и комсомолските празници, то Отечественият фронт има за обект семейно-празничната система.

В най-тясно взаимодействие с комисиите по празнично-обредната система, обредните домове, отечественофронтовските комитети и организации, домовете за социалистически бит и култура разработват социалистическия празничен календар в една изключително сложна, трудна и деликатна сфера на социалистическия начин на живот. Това е сферата на местоживеенето - сферата на семейния бит, където си дават среща вчерашния и днешния ден на България, миналото, настоящето и бъдещето на българската социалистическа нация.

Значението на семейните празници, обреди и тържества нараства поради обстоятелството, че местоживеенето по думите на др.Т.Хивков е втората по значение сфера, след местоработата в социалистическото общество.

В домашната сфера хората се раждат, израстват, поставят началото на своето семейство. Тук те възстановяват работната си сила, изживяват в интимна неповторима обстановка своите най-големи радости и скърби, от идейно-емоционалния заряд, който те натрупват в семейния кът зависи в най-голяма степен социалната реализация на личността като строител на развитото социалистическо общество.

Всичко това предопределя ролята на семейно-празничната обредност в процеса на задоволяването на материалните и духовни потребности на хората, за възпроизводството на българската социалистическа нация.

Отчитайки значението на празнично-обредната система, ние насочим усилията на организациите, органите и активистите на Окръжната отечественофронтowska организация, на домовете за социалистически бит и култура към съвместна конкретна работа с другите държавни и обществени органи. Полагаме грижи за запазването на положителното от традициите за изграждането на нов бит като фактор за създаването на ведър социално-психологически климат по местоживеене.

В структурата на празнично-обредната система важно място заемат празниците с национално и интернационално значение. В тях се отразява величавата история на народа ни и в частност на русенската работническа класа, на интелигенцията. Под ръководството на окръжния комитет, общинските партийни комитети и ИПО, органите и организациите на Отечествения фронт и влизащите в неговата система Движение на българските жени и Движението за мир участвуват най-активно в подготовката и провеждането на Нова година, Трети март, 1, 9 и 24 май, 2 юни, 9 септември, 7 ноември. Те се празнуват организирано и масово във всички селища с участието на масовите-обществени организации. Засилва се тяхното положително въздействие върху съзнанието на социалистическия труженик. Те възпитават традициите на прогресивното човечество, възхода на комунистическите идеи.

Обилейните чествувания, с които бяха отбелязани такива велики дати като 1300 години българска държава и 100 години на вожд и учител на нашия народ-Георги Димитров, се превърнаха в мощен стимул за мобилизиране на трудещите се в решаването на важни икономически, социални, политически и културни задачи на нашето време. Тези празници и обреди спомагат за утвърждаването на комунистическите идеали, за разгаряне на всенародна любов и преданост към социалистическото ни отечество. При организирането и чествуването на тези празници се оценява по достойнство мястото, което заема окръгът и гр. Русе в развитието на българската социалистическа култура. Това налага търсенето на нови тържества и обогатяване съдържанието на съществуващите форми за усъвършенствуване на празнично-обредната система в окръга.

Изграждането на развито социалистическо общество предизвиква дълбоки изменения в материалния и духовния живот на нашия народ. Тези изменения се отразиха в съвременното българско семейство, в отношението между семейството и обществото. Ето защо много по-голямо, по-конкретно и по-пряко е нашето участие в празниците, свързани със семейството, със събитията и явленията в живота на хората. Те са, които най-много допри-

насят за формиране повседневна социална психика и нови нравствени взаимоотношения.

През последните години в окръга са постигнати определени резултати във внедряването на основните семейно-граждански празници и обреди - сватби, именуване на новородените деца, възпоминания, погребения. Главните организатори на тези обреди са комисиите към народните съвети, подпомагани от държавните органи и обществени организации. Тези завоевания ния дължим преди всичко на обогатяването и усъвършенствването на идейно-емоционалното съдържание на официалните граждански обреди. При сключване на граждански брак в Русе, Борово, Бяла и Две могили силни въздействия предизвикват словата на длъжностните лица, музиката, церемонията. Всичко тук респектира с тържествеността и красотата, а символичните действия изпълват с радост и оптимизъм присъстващите. За идейно-емоционалното въздействие допринасят и камерните хорове. Превръща се в традиция младоженците да поднасят цветя пред паметниците, паметните плочи или братските могили на загиналите борци за свободата на народа.

В редица селища на окръга на младоженците се връчват за спомен магнетофонни записи от тържеството, поднасят им се като подаръци - албуми със снимки от сватбата, медальони и др., които да напомнят за този момент от живота им.

Похвална е инициативата на комисиите и ръководствата на Отечествения фронт и ДКМС в Щръклево, Ценово и Иваново да издирват и обработват всичко смислено, красиво и прогресивно от откошелните сватби и да го включват в новия обред.

Във всички селища на окръга има натрупан опит в провеждането на обреда "ДАВАНЕ ИМЕ НА НОВОРОДЕНО". Чупенето на медената питка, участието на чавдарчетата, пионерите, комсомолците и представителите на низовите организации, връчването на медальон, на пликче с пожелания, тържествената музика, прекрасните зали и други създават възбуждаща обстановка, завладяваща присъстващите.

Богатството на идейно-емоционалното съдържание, високото качест-

во на изпълнение на всички елементи в основните обреди спомогат те да се утвърждават като истински празници.

Окръжната организация на Отечествения фронт съдействува чрез формите на масово-политическата просвета, агитационно-разяснителната и културно-масовата си работа за формирането на атеистичен мироглед. Тя спомога да се изучава и формира общественото мнение в полза на новите обреди, да ги стимулира и широко разпространява. Домовете за социалистически бит и култура, изградени към всеки общински комитет, заедно с окръжния дом за социалистически бит и култура оказват методическа помощ и вземат пряко участие в организирането на показни обреди, ритуали и обмяна на опит. В окръга са изградени 860 оперативни групи за социалистически бит и култура към нисовите организации, 60 комисии към кварталните и 65 към селските комитети на Отечествения фронт. Тези организации осъществяват своите функции сред 1500 членове на окръжната отечественофронтowska организация. Окръжният дом за социалистически бит и култура разполага със своя база, в която се организират кинопокази, лекции и обмяна на опит. През миналата година домовете се включиха като организатори и съорганизатори при провежданите по местоживее семейно-битови и трудово-професионални празници.

Наред с посоченото, ние си даваме ясна сметка за недостатъците и онова, което ни предстои за по-нататъшното усъвършенствуване на семейно-битовите обреди. Става дума за формирането на убеждение и норма на поведение. И при нас се срещат еснафски прояви и разточителство, показност, суетност и стремеж към печелене социален престиж с провеждането на "тежки" тържества, с "високи" гости и скъпи дарове.

Нарасна делът на задълженията и участието на домовете за социалистически бит и култура и нисовите организации в провеждането на траурните ритуали. През последните години значително се увеличи успехите ни по внедряване на масовото, груповото и индивидуалното възпоминание. Днес можем да отчетем, че масовите възпоминания във всички

селища на окръга са утвърдени. Нашият стремеж е възпоминанията да се доближават по време до черковната задушница и да привличат с по-голямата си тържественост, идейност, непосредственост и емоционалност. И действително, нашият нов обред пре възхожда религиозния помен на мъртвите и привлича християни и мюсюлмани. В него сполучливо съчетаваме текст и музика, отразяваме поименно жизнения път, делата и добродетелите на починалите през годината. В същото време се подчертава положителното, с което остават безсмъртни в съзнанието на присъстващите на мероприятията.

При все това не можем да бъдем удовлетворени и от качеството на гражданския обред - погребение. Налага се да бъде нарушен спокойният ритъм на живот. Предстои ни дълга и упорита работа и борба с инертността у някои хора. В отделни села е решен въпросът за материалната база. Същевременно отбелязваме, че има селища и общини, където тази дейност може да се представи графично като крива с периоди на подъем и спадове.

Причината за това състояние не се крие в материалната база. Въпросът опира до субективния фактор. Не е преодоляна психическата бариера на съвременното проявление на хуманизъм, грижа и внимание към близките на починалия. Не винаги общественото съчувствие хармонира с душевността на близките на покойника.

Наред с всичко това има още редица семейно-битови празници и обреди, при които главен организатор е Отечественият фронт и Движението на българските жени. Разнообразни са по съдържание и форма обредите, свързани с различните етапи в израстването на детето и неговото социализиране, контактите му със социалната среда. Поздравленията и благопожеланията, изразявани от актива на нисовите организации в такива случаи са израз на обществена подкрепа, внимание и грижа. Те повишават самочувствието и вярата в бъдещето.

Все по-широко се разпространява и утвърждава празнуването на рождениите дни. Обикновено това са самодейни тържества, но не са малко случаите по села и квартали, когато нисовите организации отбелязват по

тържествен начин родените през даден месец, чествуват се кръгли годишнини.

Ние констатираме, че общественото признание към личността по местоживеене има силно възпитателно значение. Заздравяват се взаимно-отношенията. Чувствува се стремеж към подражателство на техния пример. Чествуването по местоживеене се отразява и по месторабота.

Нарасна значението и популярността на обряда "ВЛИЗАНЕ В НОВ ДОМ". В него ние се стремим да включим най-доброто от народната традиция, съчетавайки го със съвременните изисквания. Изразяваме обществено внимание към новото домакинство чрез тържествено връчване ключа на новодошлите и др.

В резултата от инициативата, творчеството и организаторския талант на низовите организации и непрекъснатото сътрудничество на комитетите на Отечествения фронт с комисии по празниците и обредите, профсъюзите, комсомола, културата, с общинските съвети и кметствата в ежедневиия бит на населението навлязоха още редица нови празници. Такива са празнично-обредните мероприятия, свързани със спорта, физкултурата и туризма. По-конкретно и по-пряко е нашето участие в организирането на празници, свързани с местни събития от живота на хората. В землищата на редица селища от общините Русе, Бяла, Две могили, Ценово, Иваново и др. има паметници и паметни плочи, при които ежегодно се организират излети, съпроводени със съдържателни тържества. Стана традиция изработването на годишен календар за тези тържества. При провеждането на тези празници винаги се внася нещо ново, което засилва идейно-емоционалното им въздействие. С голям интерес населението посреща масовите представления на тези излети. В тях и чрез тях се възпроизвеждат най-характерните и силни епизоди от героичното минало на нашия народ на това място. Възбуждащи са инсценировките на слизането на Хаджи Димитър при Кривина, Ценовска селищна система, посрещането на братята-освободители в Бяла. Със същото съдържание и патриотично въздействие са и празниците при излетите на "РЕМСОБА ПОЛЯНА" и "ПЕТТИМАТА ОТ РМС"

Силно въздействие и дълбоки следи в съзнанието на подрастващото

поколение оставят излетите, свързани с конкурса "ЗЛАТНАТА ГЪДУЛКА".
За този празник всички се готвят месеци наред.

През последните години в окръга широко навлязоха като празници земляческите срещи, организирани по случай някои чествувания или други тържества. Миграцията наложи потребността - пръснатите фамилии и земляци да търсят контакт и поддържат връзка с родното място. И в това отношение отечественофронтовските комитети и организации оказват неопценяема помощ, подкрепяйки инициативата и съдействайки за организирането на тези празници. Незабравими са впечатленията от срещите, организирани във Вятovo, Бяла, Обретеник, Табачка и др.

Друго направление, по което работят комитетите на Отечествения фронт съвместно с Движението на българските жени, общинските народни съвети, окръжният и общински съвети за култура, са традиционните празници на социалистическия бит и култура в селищните системи.

Едни от най-възбуждащите традиционни селищни празници са съборите. Тези събори, чиито корени отведат далеч от миналото. Те се провеждат във всички селища на окръга, очистени от религиозните елементи и придобиват ново социалистическо съдържание. Онова, което е положително и красиво в традицията е онаследено, възприето и осмислено по новому. Организациите на Отечествения фронт под ръководството на партийните комитети вземат пряко участие в организирането на съборите - разгласа, музика, художествена програма, провеждане на тържества. Тези събори най-често са празници и за всеки дом. Стремешт е всичко в къщата да бъде почистено, подредено за посрещане на гости.

Утвърждават се и нови моменти в съборите със съвременен идейно-политически, естетически съдържание като се посвещават на плодородието.

В окръга отечественофронтовските кадри се отнасят с внимание и чувство за отговорност към онаследените традиции, обреди и обичаи. Те получават социалистическо звучене. Такива са сурвакането, коледуването, лазаруването, киченето с мартеници, надбягване с коне, червенето на яйца и др.

Вълинуващи са организираниите съвместно със стопанските ръководства ритуали при започването и завършването на различните селскостопански кампании – сента, жътва, берита и др.. Само през 1983 г. в окръга са проведени над 750 мероприятия с такава тематика.

В досегашната си работа по празнично-обредната система ние сме се стремили да подобряваме непрекъснато атеистичното възпитание. Изхождаме от следните разбирания: чрез празниците и обредите сред хората се поддържат в много по-голяма степен от семейната култово-обредна дейност,отколкото от религиозните длъжностни лица.Крайната цел на нашата работа е,преодолявайки религиозните празници и обреди,дасъздаваме, утвърждаваме и усъвършенствуваме новата система от празници и обреди.

Ние се стремим да въздействуваме не само директно и индиректно. Отчитайки, че обредите и празниците привличат и по-добре въздействуват с естетико-емоционалната организация на изпълнение, ние се стремим да ги правим по-емоционални, използваме всички видове изкуства, натоварваме всички сетива на присъстващите. Но нека не забравяме,че всичко това е все още цел и за да бъде тя достигната, ни предстои още много работа!

Както във всички области на живота, така и в празнично-обредната дейност кардинален проблем е проблемът за качеството. От качеството на провежданите мероприятия по празнично-обредната система зависи до каква степен хората по местоживееие ще възприемат новите социалистически празници и обреди. От качеството на онова, което им поднасяме, зависи въздействието за формирането на социалистическата личност.Задача която стои пред нас е да обръщаме повече внимание не на количественото нарастване на проявите и формите по празнично-обредната система, а на разширяването обхвата и повишаване на качеството.

Проблемът качество засяга много страни от нашата дейност, но основното, това са кадрите.

Окръг Русе разполага с достатъчно творчески институти и ярко изявиени творци,чиито възможности и талант не могат да бъдат използувани

в желаната насока.

Окръжният и общински комитет на Отечествен фронт, домовете за социалистически бит и култура като специализирани звена винаги са се стремели да привличат изтъкнати наши режисьори, артисти и музикални дейци, които чрез пряка творческа намеса да работят за създаването на нужния синхрон между отделните изкуства и обреди. Те непрекъснато се стремят да доведат до чувствително подобряване на общото идейно-емоционално звучене на обредния церемониал

В същото време сме разработили програма, по която работим за обучението на кадрите, заети в празнично-обредната система. В занятията са предвидени часове за теоретични лекции и практически занятия, за защита на теми, семинари, практикуми. Тук е мястото да отбележим, че колкото курсове и практикуми да провеждаме, ние бихме достигнали желаното качество във всички кадри, ако се задоволяваме с постигнатото, ако не подобряваме непрекъснато нашата работа. Изключително тежко е състоянието на работниците по погребенията.

Огромна роля за формирането на общественото съзнание и за възпитанието на населението са призвани да играят и средствата за масова информация. В това отношение окръгът има успехи. За популяризирането, развитието и обогатяването на празнично-обредната дейност по местоживее в Русенски окръг ни помага българската телевизия - ТВ СТУДИО-РУСЕ, което до сега е заснело най-хубавото в различните селища на окръга. За съжаление, ние не сме направили необходимото - заснетото да бъде използвано много по-дейно и ефективно в нашата работа.

Ежегодно окръжният комитет на Отечествения фронт, съвместно с профсъюзите, ДКМС, Съвета за култура, Движението на българските жени, домовете за социалистически бит и култура организират идеологически кампании, посветени на бита и семейството. Тогава ние правим преглед на нашите сили, организирайки празници, обреди и други значими изяви в различните селища на окръга.

Другарки и другари,
Можем да кажем, че днес ние правим анализ на свършеното в една специ-

фична и деликатна област в духовния живот в окръга. От анализа се налага да направим оценка на някои страни по ръководството на празнично-обредната дейност. Може да се каже, че нашата работа протича в съответствие с "ОСНОВНИ НАСОКИ ЗА РАЗВИТИЕ И УСЪВЪРШЕНСТВУВАНЕ НА ПРАЗНИЧНО-ОБРЕДНАТА СИСТЕМА В НРБ" от Държавния съвет през 1978 г. Комисиите към народните съвети полагат усилия за осъществяване надведомствено ръководство и координация по основните празнични обреди. Но, опитът показва, че те не могат да обхванат разнообразния спектър на празнично-обредната дейност по села и квартали. Ето защо нараства ролята и отговорността на отечественофронтовските комитети и организации и домовете за социалистически бит и култура в цялостното утвърждаване на празнично-обредната система по местоживееене.

След XII-ия конгрес на БКП значително се повиши активността на комитетите на Отечествения фронт за организационното изграждане и укрепване на домовете за социалистически бит и култура в духа на СТАТУТА утвърден от НС на Отечествения фронт.

Благодарение компетентната помощ на Окръжния дом за социалистически бит и култура всички общински домове водят активен организационен живот, умело осъществяват методическото ръководство на празниците и обредите по местоживееене. Положително върху тях се отрази и обявеният национален преглед на домовете за социалистически бит и култура.

Традиция е в нашата работа издаването на разработени примерни сценарии и беседи, описването на опита по празниците и обредите.

В резултата от насоките на IX конгрес на Отечествения фронт за изпълнение решенията на XII партийен конгрес и благодарение ръководството на окръжния и общинските комитети на БКП, окръжната организация на Отечествения фронт направи важна крачка напред по главните направления на идейно-възпитателната дейност. Ясно очертана и активна е нашата позиция по утвърждаването и усъвършенствуването на празнично-обредната система по местоживееене. Днес нас напълно ни удовлетворява оценката на IX конгрес на Отечествения фронт, че все повече се стремим да бъдем

близко до радостите и тревогите на хората, на техните семейства; да се доближим по подходящ начин до техния живот—от трудовото всекидневие до сватбата, от именуването на детето до изпращането в казармата, от срещата на съквартилци с герои и първенци в производството до селищните събори. Непрекъснато се насича с ново и богато съдържание дейността на домовете за социалистически бит и култура, след като им бе възложена по-голяма отговорност по празнично-обредната система. Тя се оказва мощно средство за правилно решаване на задачите по атеистичното възпитание на населението. И в това е новият момент в разбирането за мястото и ролята на атеистичната пропаганда — да се търсят не само преки, но и косвени пътища.

Вторият извод касае участието на населението като субект в празнично-обредната дейност. Няма друга област от работата ни с хората по местоживееене, в която така пряко да участва в мероприятията всеки човек с нещо, да се разгръща народното творчество и инициатива в широта и дълбочина.

Отчитайки работата на низовите организации, ние констатираме повишена активност и самодейност, проявени главно в масово-политическата и културно-масовата работа, особено в участието на провежданите обществено-политически празници, семейно-битовите празници, съборите, тематичните вечери и др.

Това е показателно за много от нашите кадри, които разширяват и задълбочават своите познания, натрупват опит. Голяма част от тях проявяват постоянен стремеж да изучават и откликват на нарастналите културни и естетически потребности на хората. Същевременно посоченото не ни гъвезамайва. Ние виждаме недостатъците и проблемите на този етап. Не са осмислени достатъчно социалните, идейните и нравствено-психологическите функции на празниците и обредите, тяхната роля за класово-партийното възпитание, за по-шататъшното укрепване единството като български гражданин, като българска социалистическа нация.

В работата на някои съвети, кметства, общински, квартални и селски

комитети и низови организации цари търпимост към явления, чужди на социалистическата празничност и обредност. Проявява се примитивизъм и формализъм. Плаща се данък на еснафщина и ориенталщина. Нас ни тревожат фактите като вземането на откуп, отрупуването на булката с пари и висулки; ограбването на близки и роднини, пиянските истории, пошлостта и разпуснатостта при изпращането на войници, при годишнините на трудовете хора. Безпокояни тяхното поддържане на обичаите като обрязването, липсата на всякакви задръжки при увеселенията.

Да споменаваме ли какво става понякога на обряда погребение? Кой от нас не е изпитвал болка, не се е стъписвал, когато се произнасят бездушни чиновнически слова, когато се нарушава уважението към покойника, когато към близките и роднините вместо внимание и съчувствие се проявява невежество и нетактичност?

Нас сериозно ни тревожи инертността, принизения критерий и формализма у някои низови ръководства и активи. Все още собственият ни положителен опит не е станал масова практика. Има не малко салища в окръга, където се среща затруднение по осигуряване условия за различните тържества и особено тъжните обреди.

Ние не подценяваме и въпроса за координацията и взаимодействие в нашата работа. Всички сме заинтересовани комисии към народните съвети още по-пълно и компетентно да изпълняват ролята си на координатор. Предстои ни много работа по изграждането на материална база.

Преодоляването на слабостите, повишаването на качеството в празнично-обредната дейност ще бъде нашият принос в чест на националната партийна конференция и 40 години от социалистическата революция в България.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ПРАЗНИЦИ И ОБРЕДИ

Празниците и обредите са свързани с всички по-важни събития от живота на обществото, семейството и човека. Като важна съставка на духовната култура на народа, те отразяват възприетите от обществото идеи, възгледи, представи, чувства.

Търсейки корена на българските празници и обреди трябва да посочим, че те са творения на народния гений. Възникнали по повод на важни събития в живота на хората, по художествено-образен начин те се предават от поколение на поколение.

Социалистическата празнично-обредна система, която се установи и разви у нас, дълбоко навлезе в живота и съзнанието на хората, превърна се в първостепенен фактор за изграждане и утвърждаване на новата душевност. Постигнати са значителни успехи, има натрупан не малък опит. Сега целта е празниците и обредите да се развиват, обогатяват и усъвършенствуват в съответствие с изискванията на развитото социалистическо общество, да се използват по-активно за укрепване на морално-политическото единство на народа, за утвърждаване на социалистическия начин на живот, за изграждане на многостранно и хармонично развита личност.

Като най-масова общественно-политическа организация Отечественият фронт има големи възможности да съдействува в тази насока. Отечественофронтовските организации имат високата отговорност да полагат грижи и обръщат по-голямо внимание на семейните обичаи, празници и пр. Важен дял в това отношение се пада на комисията за социалистически бит и култура към кварталните и селските комитети и работните групи към нивовите организации на Отечествения фронт.

В духа на партийните изисквания и Основните насоки за развитие и усъвършенстване на празнично-обредната система в НРБ, приети от Държавния съвет през 1978 г., празнично-обредният проблем като цяло може да бъде решен успешно, ако се спазват преди всичко следните изисквания:

ПЪРВО - да се огледа и да се очисти празнично-обредната система от всичко старо и консервативно, което противоречи на идеологията,

шорала и културата на нашето социалистическо общество;

ВТОРО - да се използва, съхранява и усъвършенствува всичко смислено, емоционално, красиво и положително от старите празници и обреди;

ТРЕТО - да се развива и усъвършенствува смисленото, красивото и положителното от миналото и в нашите празници и обреди;

ЧЕТВЪРТО - необходимо е да се обогатят съдържанието и формите на утвърдените нови празници и обреди, да се създават непрекъснато и други, като израз на новата и най-новата история на България;

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА КОМИСИИТЕ

1. Да съдействуват активно за утвърждаването и по-нататъшното развитие и усъвършенствуване на социалистическата празнично-обредна система в бита на хората на територията на съответната низова организация на Отечествения фронт.

Като се ръководят от изискванията на Основните насоки за развитието и усъвършенствуването на празнично-обредната система в НРБ, утвърдени от Държавния съвет на 12 април 1978 г., комисииите изпълняват следните задачи:

- работят за утвърждаването на социалистическите празници в семейния бит - национални и интернационални, професионални, младежки, детски, семейно-битови и пр.

- работят за утвърждаване на гражданските траурни обреди.

ПРАЗНИЧЕН КАЛЕНДАР НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКОТО СЕМЕЙСТВО

НАЦИОНАЛНИ И ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ ПРАЗНИЦИ

ПЪРВИ ЯНУАРИ - Нова година

ТРЕТИ МАРТ - Ден на Освобождението ни от османско иго

ОСМИ МАРТ - Международен ден на жената

ПЪРВИ МАЙ - Ден на международната солидарност на трудещите се

ДЕВЕТИ МАЙ - Ден на победата над фашизма

24 МАЙ - Ден на славянската писменост и на българската просвета и култура

ВТОРА ЮНИ - Ден на Ботев и загиналите в борбата против османското иго,

фашизма, капитализма и в Отечествена война

ДЕВЕТИ СЕПТЕМВРИ - Ден на Свободата

СЕДМИ НОЕМВРИ - Ден на Великата октомврийска социалистическа революция.

Празниците с национално и интернационално значение се зачитат от повечето български семейства.

Една от главните задачи на комисиите е чрез формите на масово-политическата просвета: просветните събрания, лекториите, читателските и просветните групи да разясняват значението на тези празници във всяко семейство; да изтъкват значението на връзката на националното знаме с празнуването на официалните празници и да съдействуват за осигуряване със знамена всеки жилищен блок, всяка улица, всеки квартал; да привличат населението за масово участие в манифестациите, митингите, събранията, поздравителните концерти и пр.; да организират срещи в селището, квартала района на низовата организация със знатни хора на труда, герои на социалистическия труд, активни борци против фашизма и капитализма и други изяви личности в обществено-политическия, културния и стопанския живот;

Наред с официалната страна на тези празници е необходимо да се внесе в тях повече развлекателен характер. В това отношение Отечествения фронт може да съдействува:

- за възстановяването на народните общи трапези и свързаните с това увеселения по низови организации;

- организиране на народни хора в селата и малките градове, които да се провеждат на открито;

Голямо значение за създаване на празничност в семействата има и отправянето на поздравления до тях от името на ръководството на низовата организация. Радост за всяко семейство би било, ако бъде поздравено за празника със специална поздравителна картичка с пожелания за здраве, щастие и успехи в живота и труда. Когато няма възможност това да стане за всички празници, то поне може за Нова година и Девети

септември.

Във връзка с чествуването на Нова година, комисиите организират колективни посещения на празника.

ЗАБЕЛЕЖКА: Към тази група празници спадат и още много други, свързани с чествуването на велики събития и личности от българската и световна история, на изтъкнати местни герои - патрони на улицата, квартала, училището, читалището и пр. За целта се използват различни форми:

- общо събрание на организацията със слово и подходяща литературно-музикална програма;

- изготвяне на стенвестници или агиттабла с материали и фотоси за живота и дейността на съответната личност или за събитието;

- други инициативи - поднасяне на венци и цветя, поклонение пред паметници или паметни плочи, екскурзии до лобни места и пр.

**ТРУДОВО-ПРОФЕСИОНАЛНИ, МЛАДЕЖКИ, ДЕТСКО-ЮНОШЕСКИ,
СПОРТНО-ТУРИСТИЧЕСКИ И ДРУГИ ПРАЗНИЦИ**

ДЕН НА РОДИНАТА ПОМОЩ - 21 януари

ДЕН НА МЕХАНИЗАТОРА - Първия неделен ден на месец февруари

ДЕН НА ЛОЗАРЯ - 14 февруари

ДЕН НА ХУДОЖЕСТВЕННАТА САМОДЕЙНОСТ - 1 март

ДЕН НА КОННИЯ СПОРТ - Третия съботен ден на месец март

ДЕН НА МЕТЕОРОЛОГА - 23 март

ДЕН НА ТЕАТЪРА - 27 март

ДЕН НА ЗДРАВНИТЕ РАБОТНИЦИ - 7 април

ДЕН НА ЛИВОТНОВЪДА - 6 май

ДЕН НА РАДИОТО И ТЕЛЕВИЗИЯТА - 7 май

ДЕН НА РАБОТНИЦИТЕ ОТ СЪОБЩЕНИЕТА - втория неделен ден на месец май

ДЕН НА ИКОНОМИСТА - втория неделен ден на месец май

ДЕН НА ХИМИКА - втория неделен ден на месец май

ПЪРВИ КНИ - Международен ден за защита на децата

ДЕН НА РАБОТНИЦИТЕ ОТ ЛЕКАТА ПРОМИШЛЕННОСТ - втория неделен ден на месец юни

ДЕН НА ЕНЕРГЕТИКА - третия неделен ден на месец юни
ДЕН НА РАБОТНИЦИТЕ ОТ ТРАНСПОРТА - последния неделен ден на месец юни
ДЕН НА СТРОИТЕЛЯ - втория неделен ден на месец юни
ДЕН НА МИНЬОРА - последния неделен ден на месец август
ДЕН НА ТУРИЗМА - последния неделен ден на август
ПРАЗНИК НА ОРГАНИТЕ НА МЕР - 15 септември
ДЕН НА БНА - 23 септември
ДЕН НА МАШИНОСТРОИТЕЛЯ - втория неделен ден на месец октомври
ДЕН НА БЪЛГАРСКИТЕ ЖУРНАЛИСТИ - 1 ноември
ДЕН НА МЕТАЛУРГИЯ - 5 ноември
ДЕН НА РАБОТНИЦИТЕ ОТ ХРАНИТЕЛНО-ЖИВОТНА ПРОМИШЛЕННОСТ - последния
неделен ден на месец ноември
ДЕН НА КОНСТИТУЦИЯТА И КРИСТА - 4 декември
ДЕН НА БЪЛГАРСКАТА СТУДЕНТСКА МЛАДЕЖ - 8 декември
ДЕН НА РАБОТНИЦИТЕ ОТ ТЪРГОВИЯТА
И УСЛУГИТЕ - третия неделен ден на месец декември

Главни организатори на тези празници са НС, ДМС, училищата и предприятията, но и семейството не трябва да остава настрана от тези преживявания.

Как комисията за социалистически бит и култура ще съдействуват за осъществяването на тази задача?

Преди всичко комисията трябва да разполага с данни за всяко семейство, за професията и местоработата на всеки член, за образованието, възрастта и пр.; на основата на които данни ежегодно изготвя план-график по месеци за отношениято, което ще вземе ръководството на низовата организация по случай отбелязването на съответните празници в семейството

ПРИМЕР: ДЕН НА ЖИВОТНОВЪДА

Древен народен празник, днес професионален празник на животновъда. В селата и малките градове този ден и сега се празнува като народен празник, в прослава на делата на животновъдите и прераства в селщен. Ето защо комисията за социалистически бит и култура може да

съдейства за утвърждаване на някои нови моменти и символи при неговото празнуване, а именно: заколване на обредното агне / това може да стане по домовете или на определено място в селището/, окичване на входните врати с цветя и зеленина; приготвяне на обредни хлябове; напращане на гергьовски лилки за развлечение на децата; игра на мегдана на традиционното българско хоро и пр.

ДЕН НА РОДИЛНАТА ПОМОЩ/БАБИНДЕН/

Независимо, че е професионален празник, посветен на акушер-гинеколозите, този празник придобива всенароден характер и се празнува и по местоживеене. В тази насока комисиите за социалистически бит и култура са главни организатори. Те трябва да съдействуват за възпроизвеждане на всички здравни елементи от празника, наситени с ново съдържание.

Празникът е удобен момент за водене на откровен разговор с младите жени за увеличаване на раждаемостта, отглеждането и възпитанието на децата и др.

СЕМЕЙНО-БИТОВИ ПРАЗНИЦИ И ОБИЧАИ

РОЖДЕНИ ДНИ - поредни и кръгли годишнини - 20, 25, 30, 40, 55/за жените/, 60 и т.н.

ИЗПРАЩАНЕ НА ВОЙНИК В НАРОДНАТА КАЗАРМА

СКЛЮЧВАНЕ НА ГРАЖДАНСКИ БРАК И ПРОВЕЖДАНЕ НА СЕМЕЙНО СВАТБЕНО ТЪРЖЕСТВО

ДЕН НА МЛАДОТО СЕМЕЙСТВО - 20 януари

СРЕБЪРНА СВАТБА - при навършване на 25 години семеен живот

ЗЛАТНА СВАТБА - при навършване на 50 години съвместен семеен живот

ОБНОВЯВАНЕ ИМЕ НА НОВОРОДЕНО

ПРОХОЖДАНЕ НА НОВОРОДЕНО

ВЪЗВЪЗНАВАНЕ В НОВ ДОМ

ДЕН НА РОДА И СЕМЕЙСТВОТО - четвъртия съботен ден на месец февруари

Семейно-битовите празници са ГЛАВЕН ОБЕКТ НА РАБОТАТА НА КОМИСИИТЕ ЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ БИТ И КУЛТУРА И РАБОТНИТЕ ГРУПИ КЪМ НИЗОВИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ.

Те са свързани с главните събития в живота на човека - раждането, създаването на семейство, именуването на новородено, навършването на кръгли годишнини, влизането в нов дом и пр.

На тях трябва да се гледа с голямо внимание, да се проявява уважение към достойнството на човека. Целта на празниците е да се създаде атмосфера за интимност, топлина, задушевност.

РОЖДЕНИ ДНИ

Обект на внимание на комисиите са навършващите кръгли годишнини. За целта ежегодно се установяват юбиларите, прави се списък по месеци и се предлага на ръководството да бъдат удостоени с подходящо внимание.

Добре е когато рождениите дни се празнуват от низовата организация. При този случай цялостната подготовка на тържеството се извършва от ръководството на низовата организация. В случая трябва да се осигури помещение с подходяща украса, програма, поздравления, цветя и малък подарък на юбилара.

ИЗПРАЩАНЕ НА ВОЙНИК В НАРОДНАТА

КАЗАРМА

Практиката да се организират тържествени наборни вечери по квартали, селища се превръща в хубава традиция.

Основен акцент тук трябва да бъде провеждането на смислени тържества с участието на най-близките роднини, без излишни разходи и дарявания като на сватба.

Отношението на ръководството на низовата организация трябва да се изрази по следния начин:

- участие в изготвянето на план за тържеството;
- разгласа, разговор с новобранци и техните родители

предоставяне на свои клубове за провеждане на тържеството и пр;
- от името на Отечествения фронт се поднасят кратки поздравления и пожелания към новобранците за приятна и лека служба, да пазят свято военната клетва, да бъдат отличници в бойната и политическа подготовка;

- поднасят им се скромни подаръци.

СКЛЮЧВАНЕ НА ГРАЖДАНСКИ БРАК И ПРОВЕЖДАНЕ НА

СВАТБЕНО ТЪРЖЕСТВО

По-важните задължения на Отечествения фронт са:

- в залата за бракосъчетание след прикличване на официалния обред да се поднасят поздравления с пожелания към младоженците и техните родители;

- ако представителна група на Отечествения фронт присъства на сватбеното тържество, тук може да се поднесе обредна погача /пита/, украсена със социалистически символи, скромни подарък и цветя.

Отечественофронтовските ръководства, без да се вмесват грубо в работата на младите и техните родители, да съдействуват за провеждане на смислени сватбени тържества.

За целта е необходимо ръководствата на низовите организации да провеждат широка разяснителна и възпитателна работа с родителите и младоженците за провеждане на съвременни, емоционални сватбени тържества, като се избягват такива остарели обичаи като: даряване, окичване на булката с пари, обявяване на подаръците и парите за младоженците и пр.

Трябва да се води борба против неразумната демонстрация на материалното, еснафско благополучие на родителите и др.

ДЕН НА МЛАДОТО СЕМЕЙСТВО

На този ден се оказва нужното внимание на младото семейство. Всячки здрави, жизнерадостни и привлекателни моменти от досегашния празник като: "къпане на младите семейства на някоя чешма, извор или

река, обща трапеза, посещение на близки роднини, младоженски хора, танцови забави и др." следва да се преосмислят и пренесат в съдържанието на новия празник.

Особено внимание трябва да се обърне на следното: чрез символика, слово, танци и др. да се заостри вниманието на взаимоотношенията в семейството, за възпроизводство на нацията и пр.

СРЕБЪРНА /ЗЛАТНА/ СВАТБА

В подготовката и провеждането на този типичен семеен празник по местоживеее основно е участието на Отечествения фронт.

По-важните задължения на Отечествения фронт са:

- съвместно с народните съвети /кметствата/ се издирват по регистрите всички семейни двойки, които навършват 25 или 50 години съвместен семеен живот;

- представители на Отечествения фронт се срещат по възможност с всички семейни двойки и им предлагат организиране на обществено чествуване на юбилейната годишнина;

- осигурява се подходящ сценарий;

- съвместно с другите организатори се осигуряват: покани, афиши, поздравителни адреси, албуми и др.

- осигурява се подходящо помещение, музика, самодейни състави и др..

ОБЯВЯВАНЕ ИМЕ НА ДЕТЕ

Участието на представители на Отечествения фронт в този весел обред е наложително. Те поздравяват родителите и близките на новороденото. Може да се поднесе малък подарък и цветя.

В семейното тържество при именуване на дете, което обикновено се устройва в дома на родителите, трябва да се създаде атмосфера на истинско веселие и да се пресичат опитите за неразумна еснафска демонстрация. За целта представители на Отечествения фронт следва да провеждат беседа с родителите и близките на новороденото.

Важна задача на комисията е тактично и внимателно да отклони намеренията на религиозните баби и други членове на семейството /ако има такива/ от извършване на религиозно кръщение.

ВЛИЗАНЕ В НОВ ДОМ

Тази традиция е много стара. Винаги роднини, близки, приятели, съседи и др. са считали влизането в нов дом за важно събитие и са се отзовавали да споделят радостта на новодоштите.

Традицията и сега е жива, но вече е изпълнена с ново съдържание. Отечественият фронт може да поеме следните задължения:

- провежда ореди с новодоштите и взема съгласието им за организиране на тържеството;
- съдейства за изграждането на организационен комитет;
- осигурява подходящ подарък за новодоштите.

Много важен момент от тържеството е произнасянето на поздравително слово към новодоштите.

ДЕН НА РОДА И СЕМЕЙСТВОТО

Съвременен семейно-родов празник, свързан с обичаите и обредите на Сирни заговезни. Запазва основния смисъл на традиционния празник - да се отдава почит и признателност към възрастните в семейството и рода, да се укрепват семейно-родовите връзки. Би трябвало да се запазят някои от обществените форми на традиционното му чествуване - паленето и прескачането на огньове, ходенето на "прошка" у кумовите и родителите. Чествуването винаги трябва да включва и празничната трапеза, която се устройва в кръга на семейно-родствената група.

На този ден Отечественият фронт съвместно с ДБЖ по местоживее следва да организират смислени и съдържателни мероприятия в прослава на българското семейство.

По-основни мероприятия са:

- изнасяне на беседи, свързани със значението на рода и семейството;
- активизиране дейността на клубовете на семейството;

- провеждане на родови срещи;
- провеждане на сребърни и златни сватби;
- срещи с многодетни майки;

Освен това могат да се възродят старите здрави народни традиции, като:

- посещение на синове, дъщери и внуци при родителите, бабите и дядовците, кумовете и пр. и взаимно опрощаване на някои невинни обиди;
- слагане на обща трапеза, на която да има от традиционните храни, като: баница, бяла халва, варени яйца и др.;
- сцени с развлекателен характер като "хамкането" на бяла халва
- селищата, където има възможност да се играят общи хора, танцови забави и др., за препоръчване е това да се извършва.

ПОГРЕБЕНИЯ

Няма по-тежко, по-съкрушително събитие в живота на човека от смъртта. При тези случаи близките на починалия се нуждаят от утеха и подкрепа, от съчувствие и помощ от обществеността.

Присъствието на обществеността в лицето на Отечествения фронт и другите организации на този тъжен обред следва преди всичко да засвидетелствува признанието на личността и делата на починалия към семейството и обществото.

Уважението и почитта, отдадени на починалия, в същност за уважение и към близките му.

По-основни задължения на представителите на Отечествения фронт са:

- ако починалият и семейството му са били религиозни или колебавещи се хора, съвсем внимателно и тактично следва да се убедят близките, че погребението трябва да се извърши по граждански обред и да не се дублира с църквата;
- издава се некролог от името на нисовата организация;
- поръчва се венец или цветя и лента със съответен надпис;
- подготвя се прощално слово, което се произнася или в обред-

ната зала или на гроба;

- води се разяснителна работа и агитационна работа против суеверните действия и увлечения при извършване на обряда;

- съдействува се при осигуряване на превозно средство за извозване на починалия до обредната зала и гробището, а също така и превозно средство за присъстващите;

- съдействува се за осигуряване на духовна музика или магнетофонен запис на подходяща траурна музика.

ВЪЗПОМИНАНИЯ

В традициите на българите дълбоко е залегнал обичаят за извършване на т.н. ПОМЕНИ, които напълно заместват религиозните задъшници или панахиди.

Възпоминанията биват: индивидуални и колективни.

Индивидуалните следва да се извършват на 30-ия ден, на половин година, на годината от смъртта и след това на всяка следваща година.

Колективните възпоминания в селището се извършват един или два пъти в годината /края на м.октомври/.

При индивидуалните възпоминания ръководството на нисовата организация следва да се ангажира в:

- издаване на възпоминателен лист;
- осигуряване на венец или цветя и лента с надпис;
- подготовка и произнасяне на подходящо възпоминателно слово;

При колективните възпоминания на всички починали граждани в селището /квартала/ задълженията на отечественофронтовските ръководства се изразяват в следното:

- съвместно с народните съвети /кметствата/ и другите масови организации изготвят план за подготовката и провеждането на възпоминанията;

- съдействуват за почистване и привеждане в приличен вид на гробището;

- участвуват при изготвянето на афиши, покани, листовки, общи

възпоминателни листи и др. материали;

- подпомагат комисиите по социалистическите празници и обреди към народните съвети в обогатяването на сценариите и сформирването на екипи за изпълнението им;

- съдействуват за осигуряване на необходимия реквизит, траурна музика;

СЕЛИЩНИ И РОДОВИ ПРАЗНИЦИ

Според официалната класификация на празниците, създадена у нас, тази група празници също се отнася към битовите, но понеже те имат по-друг облик и съдържание ние ги отнасяме в отделна група. Това са също типични празници по местоживееене.

ПРАЗНИЦИ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ БИТ И КУЛТУРА

Това са най-типичните битови празници на стара доиндустриална България. Сборовите са служили като могъщ фактор за развитие на народното творчество, за запазване на българския език и култура. Те са дохристиянски празници на българите, които въпреки обсебването им до източно-православната църква са достигнали до нас като своеобразни народни празници.

Основните задължения на отечественофронтовските организации при подготовката на сборовете, могат да се сведат до следното:

- създаване на движение за хигиенизиране и благоустрояване на селищата и личните домакинства;

- създаване на празнично настроение сред населението чрез подходящи беседи, радиопредавания, поместване на материали в местния печат, афиширане и пр.;

- участвува във всички мероприятия, които се провеждат в деня на традиционния сбор, като: базари, изложби, ревиата, състезания, надпявания, народни хора и др.;

ЗЕМЛЯЧЕСКИ СРЕЩИ

Те са по-ново явление в българската празнично-обредна система. Представяват разновидност на селищните сборове. Продукт са на голя-

ната миграция на населението. Целта, която се поставя при организирането и провеждането на земляческите срещи е: да се съберат хората, родени или произхождащи от едно селище, да се опознаят, да обменят опит, да се засили любовта им към родното място. Всичко това да ги стимулира за нови творчески дела.

Отечественият фронт при провеждане на землячески срещи заедно с общинските народни съвети /кметствата/ има водеща роля. Той активно съдейства:

- за изготвяне план за земляческата среща;
- съдейства за проучване и написване историята на селището
- съдейства за подготвяне на сценарий за самото тържество, осигуряване на състави за изнасяне на художествена програма и др.
- съвместно със Съвета за култура създава условия за приятен отпих на земляците, докато пребивават в селището.

РОДОВИ СРЕЩИ

Родовите срещи стават вече масова практика. Това са големи и жизнерадостни празници, наситени с много емоции, политически, хуманен и патриотичен заряд.

При родовите срещи, опитът утвърждава водещата роля на Отечествения фронт, който се изразява в следното:

- съдейства за проучването на историята на рода;
- подпомага изграждането на комитет по цялостната подготовка на родовата среща;
- съдейства за някои инициативи от благоустройствен и друг характер;
- подпомага разгласата за срещата и осигурява присъствието на роднините;
- участва в изготвянето на сценарий, осигурява участието на самодейни художествени състави и др.;
- взема участие в изготвянето и отпечатването на някои материали, посветени на рода - схема на родословното дърво, емблеми, табели и др.

- поднася приветствие от името на Отечествения фронт към всички участващи в срещата.

НАРОДНИ ПРАЗНИЦИ, ОБРЕДИ, ОБИЧАИ И ТРАДИЦИИ, СВЪРЗАНИ С КАЛЕНДАРЯ,
ГОДИШНИТЕ СЕЗОНИ И ПРИРОДАТА

НОВА ГОДИНА - 1 ЯНУАРИ

Тук са събрани всички здрави народни обичаи и традиции-коледуване, сурвакане, ладуване и др.

Новогодишният празник е обявен за официален, но от векове насам се празнува като един от най-веселите и жизнерадостни домашни празници.

Отечественият фронт има широко място в неговата подготовка и празнуване, а именно:

- съвместно със съветите за култура и общинските комисии по празниците и обредите да се приемат цялостни план-програми за общоградските и селищни изяви - карнавали, новогодишни балове, радио-предавания, детски тържества с поднасяне на подаръци от Дядо Мраз и др.

- да се преосмислят и изпълнят с ново съдържание народните обичаи коледуване, сурвакане, ладуване и др.;

ДЕН НА МАРТЕНИЦАТА-1 МАРТ

Престар народен празник, свързан със здрави народни традиции и обичаи. Отечественият фронт, ДБЖ, ДКМС и пионерските домове могат да съдействуват за ръчно изработване на мартеници в семейството и детските заведения, уреждане на изложби на мартеници, провеждане на утра, забави и др. по местоживее, организиране на кратки излети до красиви местности и др.

ПЪРВА ПРОЛЕТ - 22 МАРТ

Утвърден народен празник.

По инициатива на Отечествения фронт да се провеждат пролетни тържества на открито. Разиграва се кратка театрализирана постановка за изпращане на зимата и посрещане на пролетта. По местоживее се

организируют различни културно-масови мероприятия, спортни, туристически и др. прояви. Още по-масово да се провеждат традиционните пролетни балове, вечеринки, утрата и т.н.

ЦВЕТНИЦА - третия неделен ден на м. април

Нов народен празник с предшественици: Лазаровден, Цветница и Великден.

Макар, че църквата е обсебила до голяма степен тези празници, те в основата си не са били религиозни.

Най-общо задължения на Отечествения фронт са: организиране на общи развлекателни и увеселителни мероприятия като: забави, излети, народни хора на открито; обядисване на лица в детските заведения и по домовете, като символ на съживяване на природата; провеждане на обичая "лазаруване" и др.

ПРАЗНИЦИ НА КВАРТАЛА, УЛИЦАТА И ДРУГИ

Те са нови празници по местоживеене, главен организатор на които е Отечественият фронт.

Използват се различни форми при организиране и провеждане на тези празници;

- събрание с подходяща литературно-музикална програма, посещение на жилище, в което е живял патрона или е уреден музей /музейна сбирка/;

- поднасяне на венци и заставане на почетна стража от пионери и комсомолци пред паметниците /паметните плочи/ на патроните;

- среща и разговор с потомци, близки и приятели на патрона;

- провеждане на краткотрайни излети и екскурзии до любими места;

- слагане на обща трапеза за съквартилците;

ПРАЗНИЦИ, СВЪРЗАНИ С ОТДИХА И ПОЧИВКАТА, С КРАСИВИ

ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНИ МЕСТНОСТИ, ЛЮБИМИ МЕСТА НА ГЕРОИ /ДЕН НА ОТДИХА, "ЗЛАТНАТА ГЪДУЛКА", ДЕН НА КОННИЯ СПОРТ, ДЕН НА ГОРИТЕ, МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ДЕН НА ТУРИЗМА И ПР./

Главни организатори са народните съвети, съветите за култура, комитетите за защита на природата, центровете за художествена самодей-

ност, спортно-туристическите дружества и др.

Участието на Отечествения фронт като съорганизатор може да се изрази в следното:

- предварителна разгласа чрез афиширане, изпращане на листовки-покани;
- осигуряване на обществен транспорт за извозване до определената местност;
- съдействие за предварително хигиенизиране на местността;
- организиране на общи развлекателни и увеселителни мероприятия - забави, народни танци на открито и др.;
- провеждане на излети до лобни места;
- поднасяне на венци или цветя пред паметници /паметни плочи/ в съответната местност и заставане на почетна стража.

Проблемът за утвърждаване на социалистическите празници и обреди в бита на хората е в пряка връзка с цялостната дейност на БЖП в областта на комунистическото възпитание на трудещите се. Празниците и обредите не са само празненства за веселие, а важен дял от идеологическата партийна дейност и са подходяща форма за преодоляване на отрицателното и назадничавото в бита и битовата култура. Освен това, социалистическите семейно-битови празници и обреди не съществуват извън личностите, семейството, обществото. Те са специфична жизнена дейност, важна съставка и част от структурните елементи на социалистическия начин на живот. Затова те трябва да навлязат във всяко семейство и да станат основа на една нова и здрава народна традиция.

Практиката вероятно ще разкрие някои нови форми, моменти, инициативи и специфични черти от празничността на съвременния човек. За тяхното правилно осмисляне, популяризиране и с цел преодоляване на отрицателните явления се отнасяйте към Окръжния дом за социалистически бит и култура - Русе.

ОКРЪЖЕН КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕН ФРОНТ
ОКРЪЖЕН ДОМ ЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ БИТ И КУЛТУРА
РУСЕ

